2017-04-03 Dnr: KUFRN 2017/25

Handläggare
Amanda Christiansdotter
amanda.christiansdotter@vanersborg.se
0521-72 24 36

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Mål- och resursplan 2018

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar budgetförslag 2018 till Mål- och resursplan 2018-2020 samt investeringar avseende 2018-2022.

Sammanfattning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden ska årligen lämna in förslag till Mål- och resursplan, för kommande budgetår, till Kommunstyrelsen. Förslaget ska även innehålla investeringsplan för åren 2018-2022.

Förvaltningen har upprättat ett förslag utifrån beslutade anvisningar och redovisar följande i dokumentet Mål- och resursplan 2018-2020;

1. Verksamhetsbeskrivning med jämförelsetal
2. Inriktningsmål och nämndens förväntade resultat
3. Verksamhetsförändring/ramanpassning med konsekvenser
4. Ekonomiska resurser
5. Investeringsbudget

Tidplan:

2017-04-18 Kultur- och fritidsnämnden beslutar om budgetförslag.

2017-04-20 Förvaltningen lämnar in budgetförslaget till ekonomikontoret.

2017-04-27 Presidieöverläggning med budgetberedningen/KSAU.

2017-06-07 Kommunstyrelsen beslutar om förslag till Mål- och resursplan.

2017-06-21 Kommunfullmäktige beslutar om Mål- och resursplan.

Beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningen av chefer, ekonom samt utvecklingsledare. Förslag på förväntade resultat presenterades vid Kultur- och fritidsnämndens sammanträde 20 mars 2017 och ligger till grund för det slutliga förslaget. Samverkan via MBL-information och förhandling med fackliga representanter genomfördes 30 mars 2017 respektive 6 april 2017.

2017-04-03 Dnr: KUFRN 2017/25
2017/25

Underlag

Mål- och resursplan 2018-2020 samt investeringsplan 2018-2022 för Kultur- och fritidsnämnden
Anvisningar Budget 2018, Ekonomisk plan 2019-2022.
MBL-protokoll

Amanda Christiansdotter	Håkan Alfredsson
Utvecklingsledare	Förvaltningschef

Sändlista

Kommunstyrelsen
Förvaltningschef Håkan Alfredsson
Utvecklingsledare Amanda Christiansdotter
Ekonom Helena Keterlins

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att kommunens arbete med kultur och fritid i tillämpliga delar svarar upp mot den vision och de övergripande mål som gäller för kommunen. Det gäller den löpande verksamheten, men också det utvecklingsarbete som ökar konkurrenskraften och som stärker kommunens attraktivitet och hållbarhet.

Kultur- och fritidsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och omfattar allmänkultur, arena och fritid, bibliotek och konsthall, musikverksamhet, ungdomsverksamhet, teater, evenemang och fornvård. Nämnden ska även stödja lokalhistorisk forskning och hembygdsvårdande verksamhet samt verka för bevarandet av kulturmiljöer och kulturminnen. Slutligen har nämnden huvudmannaskap för Vänersborgs museum.

Kultur- och fritidsnämndens ambition är att med gränslös kultur och hög puls utveckla mötesplatser för kultur- och fritidsaktiviteter, där en framgångsrik musikkommun med bredd är en viktig del. Verksamheten ska vara väl förankrad och tillgänglig för alla, vilket skapar goda förutsättningar för hög delaktighet, ökad tillväxt och ett aktivt liv. Under mandatperioden sätter nämnden särskilt fokus på utbud och evenemang, ekonomi, kommunikation samt mötesplatser.

1.1 Nyckeltal/jämförelsetal

Bibliotek och kultur	Budget 2018	Budget 2017	Bokslut 2016
Bibliotek			
- antal utlånade media	230 000	230 000	210 550
- antal timmar öppet/vecka	94	94	94
Huvudbiblioteket			
- antal besökande	170 000	170 000	166 119
Konsthall			
- antal besökande	8 500	8 500	7 358
Vänersborgs museum			
- antal besökande	19 000	19 000	17 501

Musikskola	Budget 2018	Budget 2017	Bokslut 2016
Antal elever	2 650	2 650	2 121
- varav grundskola	1 100	1 100	584
- varav frivilliga	1 500	1 500	1 450
- varav kunskapsförbundet	80	80	87

Ungdomshuset	Budget 2018	Budget 2017	Bokslut 2016
Öppet antal kvällar/år	228	228	210
Besökande i snitt/kväll	50	50	48
- varav flickor i %	40	40	25
- varav pojkar i %	70	70	75

Fritidsverksamhet	Budget 2018	Budget 2017	Bokslut 2016
- antal bidragsberättigade föreningar	35	34	45
- antal medlemmar 7-25 år	5 200	5 200	5 869
- antal deltagartillfällen	20 500	20 500	21 471
- antal deltagare i aktivitet	173 000	173 000	219 368

Kultur- och fritidsnämnden

2. Förväntade resultat

Nedan följer de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen, sorterade efter område. Nämnden redovisar sina förväntade resultat som ska bidra till att inriktningsmålen uppnås.

2.1 Område: Invånare

Inriktningsmål:

- Fler invånare upplever livskvalitet, välbefinnande och trygghet
- Fler invånare ska bli delaktiga i utbudet av kultur, idrott, rekreation och föreningsliv
- Fler invånare ska vara nöjda med kommunens service och hur behov och förväntningar tillgodoses
- Fler invånare anser att kommunen har en öppen dialog med invånare, företag och föreningar

Förväntade resultat:

- Antalet flickor som deltar inom idrott och öppen fritidsverksamhet ska öka med 2 % jämfört med 2017.
- Antal besökare till evenemang ska öka med 5 % per verksamhet jämfört med 2017.
- Antal deltagare i Musikskolans verksamhet ska öka med 5 % jämfört med 2017.
- Antal invånare som är nöjda med verksamheten ska öka jämfört med 2017.
- Antal invånare som är nöjda med utbudet ska öka jämfört med 2017.
- Fler invånare ska kunna involveras i nämndens beredning- och beslutsprocesser.

2.2 Område: Samhällsutveckling

Inriktningsmål:

- Kommunens attraktionskraft ska öka inom näringsliv, regional- och statlig förvaltning, utbildning, kultur och turism
- Fler attraktiva och energieffektiva boenden i hela kommunen
- Fler mötesplatser som är till för alla i hela kommunen

Förväntade resultat:

- Nämndens verksamheter, utbud och evenemang ska i ökad grad synliggöras.
- Nämnden ska under mandatperioden aktivt verka för att kommunen etablerar en stor, bred och centralt belägen mötesplats för kultur.

2.3 Område: Ekonomi

Inriktningsmål:

- Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt, så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem
- Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt
- Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang ha en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar

Förväntade resultat:

- Arena Fritids intäkter ska öka med 2 % jämfört med 2017.

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Inriktningsmål:

- Medarbetarnas delaktighet, innovationskraft och kompetens ska stödjas och utvecklas
- Verksamheten ska i ökad grad utformas så att den inkluderar alla

Förväntade resultat:

- Fler anställda ska ta del av nämndens arbete och känna trygghet med fattade beslut.
- Verksamheten ska vara tillgänglig och bedrivas så att alla invånare oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder ges möjlighet att delta.

2.5 Område: Medarbetare

Inriktningsmål:

- Vänersborgs kommun upplevs i högre grad som en attraktiv arbetsgivare

Förväntade resultat:

- Antalet anställda som upplever att de har ork och energi kvar efter arbetsdagen ska öka under mandatperioden.

Kultur- och fritidsnämnden

3. Verksamhetsförändring/ ramanpassning

Förvaltningen har av Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att löpande arbeta med åtgärder samt konsekvensbeskrivning, för att få en verksamhet inom tilldelad budgetram för 2017. Samma förutsättningar gäller för 2018.

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelats 107 466 tkr i budget 2018. Då ingår justering av inflationskompensation och justering för köpta tjänster från samhällsbyggnadsförvaltningen.

Kultur- och fritidsnämnden förhyr många anläggningar, främst under Arena och fritid, som har ett stort investeringsbehov och då åtgärder vidtas medför det ökade driftskostnader.

På grund av utgående hyresavtal för bibliotekets lokaler måste nämnden ta beslut om bibliotekets placering senast maj 2018. Det krävs ett ökat budgetutrymme för att lyfta kärnverksamheten och uppfylla ställda resultatmål.

Behovet av insatser inom Ungdomsverksamheten ökar kraftigt, som en konsekvens klarar verksamheten inte av att utföra sitt uppdrag inom tilldelad budgetram.

4. Ekonomiska resurser

4.1 Driftbudget

Anvisad budgetram 107 466 tkr.

I **anvisningarna** justerades Kultur- och fritidsnämndens budgetram upp med 1 027 tkr vilket avser inflationskompensation.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:
Kultur- och fritidsnämndens budgetsförslag ligger inom ram.

Resultaträkning, mkr

Resultaträkning Mkr	Budget 2018	Budget 2017	Bokslut 2016
Statsbidrag	5,2	5,2	6,2
Övriga intäkter	17,7	16,0	17,7
Summa intäkter	**22,9**	**21,2**	**23,9**
Personalkostnader	38,5	38,1	38,1
Omkostnader	90,4	88,3	92,4
Internränta	1,3	1,1	1,3
Avskrivning	0,1	0,1	0,1
Summa kostnader	**130,3**	**127,6**	**131,9**
Nettokostnader	**107,4**	**106,4**	**108,0**

Budget per anslagsbindningsnivå, mkr

Anslagsbindning Mkr	Netto 2018	Intäkt 2018	Kostnad 2018
Kultur- och fritidsnämnden	**107,4**	**22,9**	**130,3**
varav nämnd, kultur och bibliotei	31,1	1,8	31,0
varav arena och fritid	50,5	11,0	62,2
varav musik och ungdom	25,8	10,1	37,1

Kultur och fritidsnämnden har en anslagsbindningsnivå men återkommer med en särredovisning av verksamheterna i samband med nämndens verksamhetsplan med detaljbudget för 2018.

4.2 Investeringsbudget

Inventarier

Finansiering av driftskostnader som följer av planerade investeringar kräver omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Fastighetsinvesteringar

I dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen sammanställs behov av investeringar i hyrda fastigheter utifrån myndighetskrav och verksamhetsanpassning. Investeringar i fastigheter återfinns under samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget. Kultur- och fritidsförvaltningen har redovisat aktuellt behov av investeringar 2018-2022 i enlighet med upprättat program för fortsatt utveckling av sportcentrum 2017-2027. Som en följd av det fortsatta arbetet med kommunens etablering av en ny mötesplats för kulturen i centrum har kultur- och fritidsnämnden medel 2018-2019 för att finansiera projekteringskostnader inför investeringarna.

Sammanfattning, se investeringsbudgeten Del III.

Kultur- och fritidsnämnden

Inventarier

Verksamhet/Projekt, mkr		2018	2019	2020	2021	2022	S:a
Utgifter	Inventarier	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	**3,0**
	Arena och fritid inventarier	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	**2,5**
S:a Utgifter inventarier		**1,1**	**1,1**	**1,1**	**1,1**	**1,1**	**5,5**

Fastigheter

Verksamhet/Projekt, mkr		2018	2019	2020	2021	2022	S:a
Utgifter	**Arena och Fritid, myndighetskrav**						
	Sportcentrum	12,5	9,0				21,5
	Randhemsvallen Vargön elsäkerhet		1,0		0,5		1,5
	Ospecificerat			1,0		1,0	2,0
S:a Utgifter		**12,5**	**10,0**	**1,0**	**0,5**	**1,0**	**25,0**
Utgifter	**Arena och Fritid, verksamhetsanpassning**						
	Sportcentrum	6,0	1,5	3,0		6	16,5
	Idrottshall 40/20		26,0				26,0
	Hallevi konstgräs		4,5				4,5
	Hallevibadet	1,8					1,8
	Folkhälsopark				8,0		8,0
	Ospecificerat	1,0		1,0	3,5		5,5
S:a Utgifter		**8,8**	**32,0**	**4,0**	**11,5**	**6,0**	**62,3**
TOTALT FASTIGHETSINVESTERINGAF		**21,3**	**42,0**	**5,0**	**12,0**	**7,0**	**87,3**

PROTOKOLL, MBL 11 §

Datum och tid	2017-04-06, kl. 15:00-15:15
Mötesform	Sammanträde, Mötesplats Vänersborg, Vänerparken
Närvarande	Vänersborgs kommun Kultur- och fritidsförvaltningen, nedan kallad arbetsgivaren, företrädd av förvaltningschef Håkan Alfredsson, ekonom Helena Keterlins, ekonom Maria Andersson, ekonom Rebecca Magnusson och personalspecialist Maria Nilsson, samt Karin Einevik och Annika Zaar Nyström Lärarförbundet, Anna Ljungdahl DIK, Anna-Maria Gustafsson Kommunal, Gunvor Eriksson Vision och Henrik Månsby, LR.
Ärende	**Budget 2018 Kultur- och fritidsnämnden**
Arbetsgivarens förslag	Förslaget presenterades för facken 2017-04-06. Förslaget är bifogat till protokoll MBL 19 § 2017-03-30.
Fackens synpunkter	Facken är överens med arbetsgivaren om förslaget för budget 2018. De lämnar över ett gemensamt yrkande som bifogas detta protokoll. Arbetsgivaren förklarar sig eniga med facken.
Arbetsgivarens fortsatta handläggning av ärendet	Budget 2018 samt Ekonomisk plan 2019-2022 behandlas på Kultur- och fritidsnämndens sammanträde 2017-04-18. Detta protokoll, inklusive bifogat yrkande från facken, bifogas handlingarna till nämnden.

Vid protokollet

.....

Maria Nilsson

Justeras

.....

Håkan Alfredsson

.....

Karin Einevik

.....

Anna-Maria Gustafsson

.....

Anna Ljungdahl

.....

Gunvor Eriksson

.....

Henrik Månsby

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND · DIK DET KREATIVA FACKET · VISION · Kommunal · Lärarförbundet

Fackförbundens gemensamma yrkande angående Budget 2018 samt Ekonomisk plan 2019-2022

I yrkandet angående budget 2017 skrev fackförbunden att det inte är rimligt att minska budgetramen för verksamheterna när antalet invånare ökar i kommunen. Därför känns det inför 2018 något lugnande att KoF för första gången beräknas få en budget i balans.

En farhåga kan dock vara att stora delar av verksamheten finansieras med bidrag i olika former. Detta kan innebära risker för befintlig personal om finansieringen försvinner. Blir verksamheterna tvärtom permanenta krävs ytterligare ramökning.

I samband med ökad befolkning har KoF ansvaret för en mängd aktiviteter som vi i det långa perspektivet inte vet om det kommer att finnas resurser för. Exempel kan vara behov av trygghetsvärdar på sportcentrum.

Fackförbunden vill vidare påminna om att det är fortsatt viktigt att se över placeringen av personalen som utför arbete i KoF men vars tjänster finns hos Samhällsbyggnadsförvaltningen. Det måste vara tydligt vilket uppdrag den anställde har och var kostnaden hamnar.

Under förutsättning att ovan nämnda farhågor tas i beaktande ställer sig Kommunal, Lärarnas Riksförbund, DIK, Vision, och Lärarförbundet eniga till förslaget om budget för 2018.

Vänersborg den 6 april 2017

Anna-Maria Gustafsson,
Kommunal

Anna Ljungdahl,
DIK

Gunvor Eriksson
Vision

Henrik Månsby,
Lärarnas Riksförbund

Lena Carlsson,
Lärarförbundet

PROTOKOLL, MBL 19 §

Datum och tid	2017-03-30, kl. 15:00-15:50
Mötesform	Sammanträde, Mötesplats Vänersborg Vänerparken
Närvarande	Vänersborgs kommun Kultur- och fritidsförvaltningen, nedan kallad arbetsgivaren, företrädd av förvaltningschef Håkan Alfredsson, ekonom Helena Keterlins, förvaltningsekonom Mariette Edkvist, ekonom Maria Andersson och personalspecialist Maria Nilsson, samt Karin Einevik och Lena Carlsson Lärarförbundet, Anna Ljungdahl DIK, Anna-Maria Gustafsson Kommunal och Gunvor Eriksson Vision. LR har meddelat förhinder.
Ärende	**Budget 2018 Kultur- och fritidsnämnden**
Arbetsgivarens förslag	Arbetsgivarens förslag delas ut och presenteras. - Budgetprocessen 2018 - Inriktningsmål för Vänersborgs kommun - Riktlinjer för god ekonomisk hushållning - Förväntade resultat för Kultur- och fritidsnämnden - Tidplan Budget 2018 - Erhållen budgetram 2018 och ekonomisk plan 2019-2022 - Konsekvenser för att få en budget i balans - Anvisningar för Budget 2018 och ekonomisk plan 2019-2022 Ovanstående dokument bifogas protokollet. - Omvärldsanalys 2018-2020 finns på kommunens hemsida.

Parterna är överens om att MBL 11 § genomförs torsdagen den 6 april kl. 15:00 Mötesplats Vänersborg,

Vid protokollet

.....
Maria Nilsson

Justeras

.....
Håkan Alfredsson

.....
Lena Carlsson

.....
Anna-Maria Gustafsson

.....
Anna Ljungdahl

.....
Gunvor Eriksson

Vänersborgs kommun

2017-03-28

Budget 2018 / Ekonomisk plan 2019 - 2022
Samverkan MBL
Information 19§-Kultur- och fritidsnämnden

Material / Information:

1 **Budgetprocessen 2018** (hela kommunen)

2 **Inriktningsmål från 2018**

3 **Riktlinjer för god ekonomisk hushållning**

4 **Förväntade resultat för Kultur- och fritidsnämnden**

3 **Tidsplan / Budget 2018 / Kultur- och fritidsnämnden**

4 **Erhållen budgetram 2018 / Kultur- och fritidsnämnden**

5 **Konsekvenser för att få en budget i balans**

Bilaga Anvisningar : Budget 2018 / Ekonomisk plan 2019-2022

För de som önskar:

Se länk på intranätet; Omvärldsanalys 2018-2020

Budgetprocessen 2018

Vänersborgs kommun

Tidsplan för det fortsatta budgetarbetet

Datum	Tid	Forum	Aktiviteter
20-apr			Nämnderna lämnar sina budgetförslag, förslagen ska vara **beslutade** i nämnderna
25-apr	kl 08.30-12.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppledarna för KD, SD, V och VF	Budgetberedningen inleds, förberedelse inför de enskilda presidieöverläggningarna
ENSKILDA PRESIDIEÖVERLÄGGNING:			
27-apr	kl.08.30-17.00	Budgetberedningen/KSAU och gruppledarna för KD, SD, V och VF möte med:	
	kl 08.30-10.30	Socialnämnden (inkl kaffe)	Budget 2018
	kl 10.30-12.00	Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2018
	kl 13.00-14.00	Samhällsbyggnadsnämnden	Budget 2018
	kl 14.00-14.30	Byggnadsnämnden	Budget 2018
	kl 15.00-15.30	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Budget 2018
	kl 15.30-16.00	Överförmyndarnämnden	Budget 2018
	kl 16.00-17.00	Kultur- och fritidsnämnden	Budget 2018
28-apr	11-maj	Partierna arbetar med MRP	MRP-förslag mejlas senast 11 maj till ewa.lundqvist@vanersborg.se
03-maj	kl 08.30-12.00	Budgetberedning/KSAU och gruppledarna för KD, SD, V och VF	Nya ekonomiska förutsättningar
12-maj	kl 08.30-12.00	Budgetberedning/KSAU och gruppledarna för KD, SD, V och VF	Handling klar, budget 2018
16-maj	kl 10.15-12.00	MBL	Förhandling/Information budget 2018
23-maj	kl 10.15-12.00	MBL	Förhandling/Information budget 2018
07-jun		KS	Budget 2018
21-jun		KF	Budget 2018

Vision Vänersborg

Vänersborgs kommun
– attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet.

Kommunfullmäktige fastställde kommunens vision i december 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen.

Inriktningsmål

Kommunfullmäktige fastställde kommunens inriktningsmål i december 2013. Inriktningsmålen är kommunfullmäktiges övergripande viljeinriktning som ordnas under fem områden: Invånare, samhällsutveckling, ekonomi, verksamhetsutveckling och medarbetare.

Invånare

Inriktningsmål:

- Fler invånare upplever livskvalitet, välbefinnande och trygghet
- Fler invånare ska bli delaktiga i utbudet av kultur, idrott, rekreation och föreningsliv
- Fler invånare ska vara nöjda med kommunens service och hur behov och förväntningar tillgodoses
- Fler invånare anser att kommunen har en öppen dialog med invånare, företag och föreningar

Samhällsutveckling

Inriktningsmål:

- Kommunens attraktionskraft ska öka inom näringsliv, regional- och statlig förvaltning, utbildning, kultur och turism
- Fler attraktiva och energieffektiva boenden i hela kommunen
- Fler mötesplatser som är till för alla i hela kommunen
- Det ska vara enklare för företag att etablera sig och verka i kommunen

Ekonomi

Inriktningsmål:

- Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt, så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem
- Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt
- Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang ha en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar

Vision Vänersborg

Verksamhetsutveckling

Inriktningsmål

- Medarbetarnas delaktighet, innovationskraft och kompetens ska stödjas och utvecklas
- Verksamheten ska i ökad grad utformas så att den inkluderar alla

Medarbetare

Inriktningsmål

- Vänersborgs kommun upplevs i högre grad som en attraktiv arbetsgivare

Förväntade resultat

Förväntade resultat fastställs enligt nämndernas förslag. De presenteras i Del II under respektive nämnd. Kommunfullmäktige fastställde i december 2013 regler för mål- och resultatstyrning. Där framgår det att visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter. De sistnämnda arbetas in i förvaltningarnas verksamhetsplaner.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Lagen/balanskravet

Lagstiftningen kring god ekonomisk hushållning återfinns i kommunallagen.

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska det finnas finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Kommunallagen kräver att kommunernas ekonomi ska vara i balans. Intäkterna ska överstiga kostnaderna. Balanskravet utgör en miniminivå för resultatet.

Med detta menas

En kommun bör inte förbruka sin förmögenhet för att täcka löpande behov. De löpande intäkterna bör överstiga de löpande kostnaderna. Det ingår också att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Finansiella mål

Vänersborgs kommuns övergripande finansiella mål för ekonomin är följande:

- Årets resultat bör uppgå till minst 1 % av skatter och generella statsbidrag. Långsiktigt bör resultatet uppgå till 2 %.
- Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.
- Soliditeten bör förbättras.
- Årets investeringar (exkl. exploatering och VA/renhållning) ska finansieras inom ramen för avskrivningar och årets resultat.

Resultatet: Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ska, som tumregel, årets resultat uppgå till 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska stå för sina kostnader, att avsättningar krävs för framtida pensioner, att värdesäkra tillgångarna och att egenfinansiera investeringar. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Vänersborgs kommuns resultatmål överstiger balanskravet.

Det långsiktiga målet om 2 % kan sägas vara tillräckligt stort för att konsolidera kommunens ekonomi och på så sätt trygga för att servicenivån ska garanteras för nästkommande generation, utan att kommunen ska behöva uttaxera en högre skatt. Den budgeterade nivån krävs för att klara av förändrade förutsättningar under året, samt för att klara av att självfinansiera investeringar i en skattefinansierad verksamhet. Exempel på förändrade förutsättningar är avräkning av skatteintäkter, upp- och nedgångar på de finansiella marknaderna samt oförutsedda händelser inom verksamheterna.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Kassalikviditet: Med målet om en kassalikviditet på minst 50 % menas att likvida medel tillsammans med kommunens checkkredit på 150 Mkr bör vara minst 50 % av kortfristiga skulder. Likviditetsmålet säkrar att kommunen har en tillräcklig kortfristig betalningsberedskap.

Investeringar: Målet om hur investeringar ska finansieras, anger om investeringarna kan finansieras med egna medel, utan att nya lån behöver tas. Detta för att inte binda upp framtida generationer med en ökande låneskuld.

Soliditet: Måttet anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel/eget kapital och beskriver kommunens betalningsberedskap och finansiella styrka på lång sikt. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har kommunen.

I ett tioårigt perspektiv kommer en förändrad åldersstruktur att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i verksamheten

Enligt kommunallagen ska kommunerna ange mål och riktlinjer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vänersborgs kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning i verksamheten, är kopplade till kommunens inriktningsmål, inom området ekonomi. Riktlinjerna är ett förtydligande av de ekonomiska inriktningsmålen. Nedan följer respektive inriktningsmål med dess riktlinjer för god ekonomisk hushållning i verksamheten.

Inriktningsmål:
Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem.

Riktlinjer:
- Verksamheter och kostnader ska kontinuerligt utvärderas och omprövas
- Varje nämnd ansvarar för att en god intern kontroll upprätthålls utifrån kommunfullmäktiges reglemente och kommunstyrelsens riktlinjer
- Nämnderna ska främja och följa upp att en fortlöpande kvalitetsutveckling sker inom verksamheten.

Inriktningsmål:
Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt.

Riktlinjer:
- Kommunens anläggningar och fastigheter ska ha ett planerat och fullgott underhåll
- Kommunen ska ha ett fullgott och genomtänkt försäkringsskydd, samt ha klara regler för hur risker ska hanteras
- Kommunen ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning

Inriktningsmål:
Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang eftersträva en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar.

Riktlinjer:
- Kommunfullmäktiges budgetbeslut är överordnat och vid målkonflikter är det ekonomin som ytterst sätter gränsen för det totala verksamhetsutrymmet (vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras)
- Nämnderna ser till att verksamhetens innehåll och omfattning är anpassad till beslutad budgetnivå
- Vid hantering av befarade eller konstaterade budgetavvikelser är nämnder och enheter skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att styra verksamheten, så att de ekonomiska ramarna hålls
- Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att de förslag och planer som föreläggs kommunfullmäktige främjar en god ekonomisk hushållning och är förenliga med de finansiella mål som fastlagts

Kultur- och fritidsnämnden

1. Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att kommunens arbete med kultur och fritid i tillämpliga delar svarar upp mot den vision och de övergripande mål som gäller för kommunen. Det gäller den löpande verksamheten, men också det utvecklingsarbete som ökar konkurrenskraften och som stärker kommunens attraktivitet och hållbarhet.

Kultur- och fritidsnämndens ansvar framgår av reglemente fastställt av kommunfullmäktige och omfattar följande:

- Allmänkultur
- Arena och fritid
- Bibliotek och konsthall
- Musikverksamhet
- Ungdomsverksamhet
- Evenemang
- Fornvård
- Stödja lokalhistorisk forskning och hembygdsvårdande verksamhet
- Teater
- Verka för bevarandet av kulturmiljöer och kulturminnen
- Vänersborgs Museum

Kultur- och fritidsnämndens ambition är att med gränslös kultur och hög puls utveckla mötesplatser för kultur- och fritidsaktiviteter, där en framgångsrik musikkommun med bredd är en viktig del. Verksamheten ska vara väl förankrad och tillgänglig för alla, vilket skapar goda förutsättningar för hög delaktighet, ökad tillväxt och ett aktivt liv.

Under mandatperioden sätter nämnden särskilt fokus på utbud och evenemang, ekonomi, kommunikation samt mötesplatser och verksamhetsutveckling.

1.1 Allmänkultur

Allmänkultur innefattar den kulturverksamhet som inte faller inom ramen för nämndens övriga kulturverksamheter. Bidragsfördelning sker till kulturföreningar, bygdegårdar och studieförbund. Varje år delas ett kulturpris och ett kulturstipendium ut och sedan 2013 arrangeras en kulturvecka varje höst.

1.2 Arena och fritid

Arena och fritid är verksamhetsansvarig för alla fritidsanläggningar och sköter även vissa driftsfunktioner. Verksamheten är också Vänersborgs centrum för bokning av lokaler och idrottsplatser som kommunen äger. Arena och fritid har även hand om föreningsstöd, normerade bidrag, generella bidrag, samt tillståndsgivning för lotteriregistrering och lotteritillstånd samt kontakt och utvecklingssamarbete med föreningslivet och andra organisationer.

1.3 Bibliotek och konsthall

Vänersborgs bibliotek har som uppdrag att främja intresset för läsning och utbildning bland alla invånare i kommunen. Biblioteket är en naturlig, viktig och utvecklingsbar mötesplats dit människor från alla generationer kommer. Verksamheten på biblioteken styrs av bibliotekslagen (2013:801).

Kultur- och fritidsnämnden

I Vänersborgs konsthall ska besökare möta samtida konst av hög kvalitet, från såväl lokala konstnärer som konst från den internationella arenan. Konsthallen erbjuder programverksamhet och samarbetar aktivt med föreningsliv, skolor, äldrevård och olika institutioner som museer och annan forskningsanknuten verksamhet på universitet eller högskolor.

1.4 Musikverksamhet och musikskolan

Musikskolan bedriver frivillig musikskola, läger och uppdragsutbildning internt och externt. Utöver detta samverkar musikskolan med förskolan, grundskolan, grundsärskolan, Kunskapsförbundet Väst, socialförvaltningen, det fria musiklivet, studieförbund, föreningar och samfund. Inom "Musik för alla" inriktas arbetet på att öka kvaliteten och stimulera barn och ungdomar att delta i musiklivet. Inom musikverksamheten ingår även Musikakademin som är en strategisk resurs för utveckling av kulturen i Vänersborg, med ett särskilt fokus på musik och dans.

1.5 Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamheten ska stimulera och stödja ungdomars utveckling, vad gäller alltifrån aktiv fritid till inflytande och demokrati. Ungdomsverksamhet i Vänersborgs kommun finns i Ungdomens Hus och på fritidsgårdarna i Vargön och Brålanda. Fritidsgårdsverksamheten i Brålanda och Vargön organiseras genom samverkan med föreningslivet. Till ungdomsverksamheten hör också "Hjälpande händer" på Kastanjevägen, Ungdomscoachen och Polarna samt Ungdomsrådet.

1.6 Nyckeltal/jämförelsetal

Bibliotek och kultur	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Bibliotek			
- antal utlånade media	217 138	230 000	230 000
- antal timmar öppet/vecka	91	94	94
Huvudbiblioteket			
- antal besökande	151 521	170 000	170 000
Kultur - Konsthall			
- antal besökande	8 224	8 000	8 500
Vänersborgs museum			
- antal besökande	18 735	17 000	19 000

Musikskola	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Antal elever	2 505	2 450	2 650
- varav grundskola	1 000	980	1 100
- varav frivilliga	1 428	1 400	1 500
- varav kunskapsförbundet	77	70	80

Ungdomens hus	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Öppet antal kvällar/år	228	171	228
Besökande i snitt/kväll	45	59	50
- varav flickor i %	34	31	40
- varav pojkar i %	66	69	70

Fritidsverksamhet	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Föreningsbidrag			
- antal bidragsberättigade föreningar	32	34	34
- antal medlemmar 7-25 år	5 180	5 200	5 200
- antal deltagartillfällen	20 470	20 500	20 500

2. Förväntade resultat

Nedan följer de av kommunfullmäktige fastställda inriktningsmålen, sorterade efter område. Nämnden redovisar sina förväntade resultat som ska bidra till att inriktningsmålen uppnås.

2.1 Område: Invånare

Inriktningsmål:

- Fler invånare upplever livskvalitet, välbefinnande och trygghet
- Fler invånare ska bli delaktiga i utbudet av kultur, idrott, rekreation och föreningsliv
- Fler invånare ska vara nöjda med kommunens service och hur behov och förväntningar tillgodoses
- Fler invånare anser att kommunen har en öppen dialog med invånare, företag och föreningar

Förväntade resultat:

- Fler invånare och nya grupper ska delta i kultur och fritids verksamhet.
- Fler nyanlända ska omfattas av verksamheten
- Antalet flickor som deltar inom idrott och öppen fritidsverksamhet ska öka.
- Under 2017 ska antal besökare vid kultur och fritids evenemang ha ökat med 5 % per verksamhet jämfört med 2015.

- Antal deltagare i Musikskolans verksamhet ska under 2017 ökat med 5 % jämfört med 2015.
- Antalet brukare som är nöjda med utbud, service och bemötande inom kultur och fritid ska under 2018 ökat med 10 % jämfört med 2016.
- Fler invånare ska kunna involveras i nämndens beredningsprocesser.

2.2 Område: Samhällsutveckling

Inriktningsmål:

- Kommunens attraktionskraft ska öka inom näringsliv, regional- och statlig förvaltning, utbildning, kultur och turism
- Fler attraktiva och energieffektiva boenden i hela kommunen
- Fler mötesplatser som är till för alla i hela kommunen

Förväntade resultat:

- Nämndens verksamheter, utbud och evenemang ska i ökad grad synliggöras.
- Biblioteket som mötesplats ska utvecklas för att nå fler.
- För att säkra anläggningarnas attraktivitet, öka tillgänglighet och möjliggöra för fler att delta ska ett program för fortsatt utveckling av Sportcentrum som mötesplats antas av nämnden senast första kvartalet 2017.
- För att erbjuda kommunens kulturliv möjlighet att utveckla den publika verksamheten och för att möjliggöra ett ökat utbud som lockar fler besökare ska nämnden aktivt verka för att kommunen under mandatperioden etablerar en ny stor, bred och centralt belägen mötesplats för kultur.

2.3 Område: Ekonomi

Inriktningsmål:

- Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt, så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem
- Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt
- Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang ha en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar

Förväntade resultat:

- Arena Fritids intäkter ska under 2017 ökat med 2 % jämfört med 2015.
- Förvaltningens avtal och överenskommelser ska vara kvalitetssäkrade och följa de kommunala styrdokumenten.

2.4 Område: Verksamhetsutveckling

Inriktningsmål:

- Medarbetarnas delaktighet, innovationskraft och kompetens ska stödjas och utvecklas
- Verksamheten ska i ökad grad utformas så att den inkluderar alla

Förväntade resultat:

- Medarbetarna ska, som en del i förvaltningens utvecklingsarbete, ges möjlighet att omvärldsbevaka i större utsträckning.
- Verksamheten ska vara tillgänglig och bedrivas så att alla invånare oavsett kön, funktionsvariation, etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning ges möjlighet att delta.
- Antalet anställda som upplever att de har ork och energi kvar efter arbetsdagen ska öka under mandatperioden.
- Fler anställda ska ta del av nämndens arbete och känna trygghet med fattade beslut.

3. Verksamhetsförändring/ ramanpassning

Förvaltningen har av kultur- och fritidsnämnden fått i uppdrag att ta fram förslag till åtgärder samt konsekvensbeskrivning, för att få en verksamhet inom tilldelad budgetram för 2016. Samma förutsättningar gäller för 2017 om inte budgetmedel tillförs.

Kultur- och fritidsnämnden har tilldelats 100 581 Tkr i budget 2017. Då ingår justering av personalomkostnadspålägget, ett effektiviseringsbeting med 0,5 % av nettobudgeten samt överflyttning av budget från kommunstyrelsen som avser bidrag till föreningsarkivet.

Kultur- och fritidsnämnden har ansvar för många anläggningar, främst under Arena och fritid, som

Kultur- och fritidsnämnden

har ett stort investeringsbehov och då åtgärder vidtas medför det ökade driftskostnader.

På grund av utgående hyresavtal för bibliotekets lokaler måste nämnden ta beslut om bibliotekets placering senast 2018. Det krävs ett ökat budgetutrymme för att lyfta kärnverksamheten och uppfylla ställda resultatmål.

Ungdomsverksamheten har svårt att utföra sitt uppdrag inom tilldelad budgetram på grund av verksamhetsförändringar.

Tilldelade bidrag täcker en del av investeringen som avser tillgänglighetsanpassning på museet, men det innebär svårigheter med att klara den ökade driftskostnaden.

4. Ekonomiska resurser

4.1 Driftbudget

Anvisad budgetram 100 581 Tkr.

I **anvisningarna** justerades kultur- och fritidsnämndens budgetram ner med sammanlagt 296 Tkr. Effektiviseringsbetinget minskade ramen med 505 Tkr och sänkt personalomkostnadspålägg med 31 Tkr. Från kommunstyrelsen omfördelades budgeten för bidrag till föreningsarkivet med 240 Tkr.

Kultur- och fritidsnämndens förslag:
Kultur- och fritidsnämnden begär sammanlagt 4 000 Tkr i utökad budgetram. Utökningen avser 160 Tkr till nämnd och administration, 70 Tkr till kulturen, 2 800 Tkr till Arena och Fritid, 360 Tkr till fiske/fornvård och 240 Tkr till ungdom. Dessa verksamheter prognostiserar motsvarande underskott under 2016. Nämnden föreslår att budget för föreningsarkivet om 240 Tkr återgår till kommunstyrelsen. Kultur- och fritidsnämndens budget minskas med motsvarande.

Kultur- och fritidsnämnden begär slutligen att nämndens verksamheter slås ihop till en anslagsbindningsnivå.

Budgetberedningen föreslår att kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med 3 000 Tkr. Budgettillskottet om 240 Tkr för föreningsarkivets hyra återförs till kommunstyrelsen. Nämndens ram justeras ned med 2 010 Tkr, då internräntan sänks.

Kultur- och fritidsnämndens samtliga verksamheter slås ihop till en anslagsbindningsnivå. Dock ska nämnden särredovisa kostnaderna för Bibliotek och kultur, Arena och fritid, Musik och ungdom i mål- och resursplan, årsredovisning samt i delårsrapporter.

Kommunfullmäktiges beslut:
Kultur- och fritidsnämndens budgetram utökas med ytterligare 4 000 Tkr.

I övrigt fastställer kommunfullmäktige kultur- och fritidsnämndens budgetram 2017 i enlighet med anvisningarna och budgetberedningens förslag till 105 331 Tkr. Anslagsbindningsnivåerna justeras enligt budgetberedningens förslag.

Resultaträkning, Mkr

Resultaträkning Mkr	Bokslut 2015	Budget 2016	Budget 2017
Statsbidrag	4,3	2,8	4,0
Övriga intäkter	17,8	15,2	18,1
Summa intäkter	**22,1**	**18,1**	**22,1**
Personalkostnader	33,3	33,2	33,3
Omkostnader	92,4	87,4	92,5
Avskrivning/Internränta	1,6	1,4	1,6
Summa kostnader	**127,3**	**122,0**	**127,4**
Nettokostnader	**105,2**	**103,9**	**105,3**

Budget per anslagsbindningsnivå, Mkr

Anslagsbindning Mkr	Intäkt 2017	Kostnad 2017	Netto 2017
Kultur- och fritidsnämnden	**22,1**	**127,4**	**105,3**

Kultur och fritidsnämnden har en anslagsbindningsnivå men återkommer med en särredovisning av verksamheterna i samband med nämndens verksamhetsplan med detaljbudget för 2017.

4.2 Investeringsbudget

Inventarier

Finansiering av driftskostnader som följer av planerade investeringar kräver omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Kultur- och fritidsnämnden

Fastighetsinvesteringar

I dialog med samhällsbyggnadsförvaltningen sammanställs behov av investeringar i hyrda fastigheter utifrån myndighetskrav och verksamhetsanpassning. Investeringar i fastigheter återfinns under samhällsbyggnadsnämndens investeringsbudget. Som en följd av det fortsatta arbetet med kommunens etablering av en ny mötesplats för kulturen i centrum behöver kultur- och fritidsnämnden begära medel 2017-2018 för att finansiera projekteringskostnader inför investeringarna. Hårda prioriteringar behöver göras gällande investeringsbehoven inom Arena och fritid för 2017. En preliminär beräkning ger en ökad hyra 2017 med 800 Tkr om hela budgeten för fastighetsinvesteringar nyttjas för 2016.

Sammanfattning, se investeringsbudgeten Del III.

Vänersborgs kommun

TIDSPLAN

Budget 2018 / Ekonomisk plan 2018 - 2020

Kultur- och fritidssnämnden

07-feb	Gemensam presidieöverläggning (BUN, SOC, SBN och KSAU)
01-mar	Beslut i KS om budgetramar 2018
30-mar	MBL, Information 19 §, kl.15.00, Residensg./Hunneberg
06-apr	MBL, Förhandling 11§, kl.15.00, Residensg./Hunneberg
10-apr	Presentation förslag budget 2018 i presidium KFN *Diskussion i presidium avseende;* *Nämndens egna förväntade resultat*
13-apr	Utskick inför kultur- och fritidsnämnd
18-apr	Beslut i kultur- och fritidsnämnden
20-apr	Lämna in material till ekonomikontoret
27-apr	Enskilda presidieöverläggningar , kl. 16.00-17.00 KSAU / Kultur- och fritidsnämndenspresidium
07-jun	Beslut Budget 2018 i KS
21-jun	Beslut Budget 2018 i KF

Vänersborgs kommun

Budgetanvisning - Erhållen budgetram

Budget 2018 / Ekonomisk plan 2019-2022

Kultur- och fritidsnämnden

Budgetram 2017 (grund)	106 439 tkr
Inflationskompensation +1,3%	927 tkr
(uppräkning gäller både intäkter och kostnader)	
Justering för köpta tjänster från Samhällsbyggnad	100 tkr
BUDGETRAM 2018	**107 466 tkr**

Notering:

Beslut om Budget 2018/Mål- och resursplanen 2018-2022 behandlas på Kultur- och fritidsnämndens möte 170418

Vänersborgs kommun

Åtgärder/Ramanpassning
Budget 2018/ Ekonomisk plan 2019 - 2022

Kultur- och fritidsnämnden

ÖKADE KOSTNADER 2017 ? Tkr

FÖRSLAG PÅ ÅTGÄRDER:

För att få en budget i balans

1 *Översyn anläggningar*

* Säga upp lokaler/anläggningar
* Flytta fram planerade investeringar

2 *Dialog med Samhällsbyggnad*

** Förändra köpta tjänster avseende:*

Städ

Vaktmästeri

3 *Enheter i obalans-Åtgärder*

4 *Begränsa och flytta planerade investeringar*

6 *Allmän besparing - Material & tjänster*